№ 23. Sobota 29. Stycznia 1859. Rok wydania 49.

GAZETA LWOWSKA.

*Z Dodatkami dziennym i tygodniowym, tudzież z Rozmaitościami co Środy kosztuje w prenumeracie: **Bez poczty:** kwartalnie 4 zl. miesięcznie 1 zł. 40 centów. **Z poczta** kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 cent. W. A. — Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye sa wolne od opłaty pocztowej.*

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Sprawy krajowe.

Komitet zarządzający funduszem pożyczkowym Franciszka Józefa dla profesyonistów lwowskich podaje w dopełnieniu statutów do powszechnej wiadomości następujące sprawozdanie za rok 1858:

Z dniem 31. grudnia 1857 według zdania sprawy komitetu zarządzającego funduszem pożyczkowym Franciszka Józefa dla profesyonistów lwowskich umieszczonego w *Gazecie Lwowskiej* z dnia 8. lutego 1858 l. 30 fundusz ten wynosił . . zł r. 11.546 k. 42 d. 3

W ciągu roku narósł: darami zł r. 595 k. 4 d.—
prowizyami po straceniu kosztów administracyi ksiąg rachunkowych i podatku dochodowego . . . . . „ 298 „ 12 „ 2

zł r. 893 k. 16 d. 2

Stan jego obecny . . . . zł r. 12.439 k. 59 d. 1

Dar warunkowy byłego stowarzyszenia taniej żywności, które złożyło w czterech razach kwotę . . . . „ 1364 „ 45 „ —
z oświadczeniem, że takowa na własność funduszu przejdzie, jeżli toż stowarzyszenie wciągu lat 10ciu począwszy od 31. maja 1856 nie znajdzie się w potrzebie zażądaniu zwrotu onej.

Zaczem fundusz rzemieśników łącznie z kwotą, której używalność posiada obecnie, rozporządza kapitałem . . . . zł r. 13.804 k. 44 d. 1

Z tymże dniem kończącym rok zeszły, pozostawało w ręku dłużników, a mianowicie u 179 dłużników . . . . zł r. 12.641 kr. —

Udzielając stronom nowym pożyczki w miarę, jak takowe wpływały ratami od strón dawnych, rozdano w ciągu r. b.:

57 szewcom 6775 zł r., 26 krawcom 3125 zł r., 15 szynkarzom *) 1700 zl r, 14 stolarzom 2275 zł r., 7 rzeźnikom 1550 zł r., 5 garncarzom 650 zł r., 5 kramarzom 550 zł r., 4 kowalom 700 zł r., 3 kuśnierzom 750 zł r., 3 mosiężnikom 575 zł r., 3 mydlarzom 550 zł r., 3 perukarzom 375 zł r, 3 rękawicznikom 750 zł r., 3 ślusarzom 275 zł r., 3 tokarzom 475 zł r., 2 bednarzom 175 zł r., 2 fiakiernikom 500 zł r, 2 introligatorom 275 zł r., 2 kawiarnikom 400 zł r., 2 nożownikom 275 zł r., 2 ogrodnikom 400 zł r., 2 piekarzom 425 zł r., 2 powroźnikom 300 zł r., 2 siedlarzom 300 zł r., 2 szczotkarzom 300 zł r., 2 zegarmistrzom 400 zł r., 1 blacharzowi 250 zł r., 1 cukiernikowi 250 zł r., 1 farbiarzowi 150 zł r., 1 gwoździarzowi 75 zł r., 1 grzebieniarzomi 150 zł r., 1 instrumenta muzykalne wyrabiającemu 150 zł r., 1 kołodziejowi 75 zł r., 1 kominiarzowi 150 zł r., 1 kotlarzowi 250 zł r., 1 lakiernikowi 75 zł r., 1 materacnikowi 150 zł r., 1 puszkarzowi 75 zł r., 1 pozłotnikowi 100 zł r., 1 płótniarzowi 200 zł r., 1 tapicerowi 200 zł r., 1 wędliniarzowi 75 zł r., razem 192 profesyonistom . . . . zł r. 27.200 k. — d.—

Zaczem: zbiorowy ruch funduszu wynosił
Reszta z roku zeszłego jak wyżej zł r. 12.641 }
Kwota rozpożyczona na nowo . . „ 27.200 } „ 39.841 k. — —
W ciągu tego okresu upłynęło ratami . . . „ 26.315 k. 30 d.—

Pozostaje z dniem 31. grudnia 1858 u stron 189 zł r. 13.525 k. 30 d.—
gotowizną w kasie . . . . „ 279 k. 14 d. 1

Stan majątku funduszu jak wyżej . . . . . zł r. 13.804 k. 44 d. 1

Rozpożyczona w ogóle suma pieniężna zł r. 27.200 mon. konw. rozkłada się co do liczby pożyczek i kwot udzielonych w następujący sposób:

36	pożyczek	po zł r.	100	razem zł r.	3600
30	„	„ „	75	„ „	2250
20	„	„ „	150	„ „	4550
27	„	„ „	200	„ „	5400
23	„	„ „	250	„ „	5750
21	„	„ „	125	„ „	2625
14	„	„ „	175	„ „	2450
11	„	„ „	50	„ „	550
1	„	„ „	225	„ „	225

Razem jak wyżej 192 pożyczek . . . . . zł r. 27.200 mon. konw.

Lwów 15. stycznia 1859.

Zwierzchnik komitetu:
Franciszek Kroebel m. p. c. k. sekretarz Namiestnictwa i prow. burmistrz.

Członkowie komitetu:
Dr. Marceli Tarnawiecki m. p. adwokat krajowy i członek m. wydziału. Dr. Jan Czajkowski m. p. adwokat krajowy i członek m. wydziału. Szymon Krawczykiewicz m. p. dyrektor galicyjskiej kasy oszczędności. Jan Vrabetz m. p. radca mag. i referent.

*) Dla szynkarzy otworzyła gmina lwowska (jak o tem była wzmianka w przeszłorocznem sprawozdaniu) od dnia 25. września 1857 oddzielny fundusz, lecz tylko na półtora roku, tak aby pożyczki z tego funduszu dane, do 25. marca 1859 całkiem umorzone być mogły. Zatem szynkarzy od kwietnia 1858 r. wrócili do brania pożyczek z funduszu Franciszka Józefa.

(Wypadki dzienne. — Prywatny kurs nauk dozwolony w Padwie i Pawii.)

Wiedeń, 26. stycznia. *Litogr. kor. austr.* pisze: Jak wiadomo wyszło w *Monitorze* upomnienie dziennika *Union* za to, że z *Independance belge* przedrukował wiadomość o zaślubinach księżniczki Klotyldy i zaszłej w tym względzie umowy. Przyznać jednak przy tem należy, że zachowawczy ów dziennik nie dopuścił się uchybienia tego z lekkomyślności, gdyż doniesienie swoje podał z następującym przypiskiem: „Wstrzymywaliśmy się nieco z umieszczeniem tego doniesienia niczem jeszcze nie sprawdzonego, lecz sądziliśmy, że musi być zapewne znane powszechnie, kiedy dziennik belgijski rozeszedł się już bez przeszkody po całym kraju. Sądziliśmy, że niegodziło się nam wstrzymywać czytelnikom naszym wiadomości tak ważnych i w ten sposób już ogłoszonych, a zresztą powtórzyliśmy równocześnie i zastrogi w tej mierze dziennika *Independance belge.*“

Zdaje się więc, ze dziennik *Union* chciał dla większej pewności spowodować gazetę urzędową do wyjaśnienia tej sprawy, lecz czyli artykuł w *Monitorze* dogodził życzeniu dziennika, a w ogóle czyli przyłożył się w czem do wyjaśnienia sprawy, o tem niemożemy wcale rozstrzygać. To tylko pewna, że giełda paryska wyglądała sprostowania nieco wyraźniejszego. Dobre też wrażenie sprawiło doniesienie dziennika *Memorial diplomatique*, który nie przypuszczał tego, aby między Francyą i Sardynią przyjść miało do zawarcia traktatu zaczepnego i odpornego.

Independance belge przytacza w najnowszym swym numerze znów rozmaite pogłoski odwołując się w tej mierze do swych korespondentów zagranicznych, którzy — jakoby to wnosić należało ze sposobu ich wyrażenia się — wiedzą o wszystkiem jak najdokładniej. Szczególna rzecz przy tem, że dziennik belgijski donosi w numerze swym z 23. b. m. znów o śmierci Króla neapolitańskiego, lecz dla odmiany umieszcza depeszę, którą mu przesłano — jak pisze — z Wiednia na Berlin, a teraz czeka jeszcze na to, co też dalej z Wiednia o tem napiszą. Lecz tu już dnia 21. b. m. wiedziano o tem z wszelką pewnością, że zdrowie Króla neapolitańskiego już się polepszyło. Jakaż to więc niewiadomość stosunków, lub jak wielkiej potrzeba na to lekkomyślności, by takie niczem nieuzasadnione wieści rozgłaszać?

Dziennik *Courrier des Alpes* przytacza pogłoskę o demonstracyi, która wyszła od stronnictwa mazzinistowskiego w Genuy podczas wylądowania tamże księcia Napoleona. Wypadkowi temu niemożna jednak przypisać żadnego znaczenia, gdyż wiadomo dobrze, jak liczne są stronnictwa w tem mieście, i że nic nad to łatwiejszego, jak zebrać do jakiej demonstracyi cały tłum gawiedzi krzykliwej. Dziennik rzeczony upewnia przy tem, że w Genuy krążą pogłoski o zamierzonem wkrótce rozwiązaniu izby, o ograniczeniu prasy, zaprowadzeniu rządów wojskowych i t. p., by tym sposobem pozostawić rządowi zupełną wolność w przedsięwzięciu środków zamierzonych. *Courier des Alpes* uważa wprawdzie wieści te za przesadzone, lecz w niektórym względzie i za podobne do prawdy. Przyznać też należy, że trudno utrzymać się jakiemukolwiek rządowi śród tak zaciekłych zabiegów, jakie teraz w Sardynii są w dziennym porządku, i że żadną miarą długo tak potrwać nie może.

— Czarnogórski senator Iwo Rakow Radonicicz przyjechał d. 22. b. m. do Tryestu, zkąd uda się do Wiednia.

— Dziennik *Gazetta di Milano* z dnia 22go b. m. pisze: Po zamknięciu c. k. uniwersytetu w Pawii a jeszcze bardziej po zamknięciu w Padwie udało się kilka familii z pomienionych miast z prośbą do Jego cesarzewiczowskiej Mości Arcyksięcia jeneralgubernatora, ażeby na teraźniejszy szkolny rok zawieszone zostało rozporządzenie, które nie dozwala pierwszych trzech kursów uczyć się prywatnie na jurydycznym wydziale. Teraz dowiadujemy się, że Jego c. k. apostolska Mość na łaskawe wstawienie się Jego cesarzewiczowskiej Mości raczył najłaskawiej upoważnić Arcyksięcia jeneralgubernatora, najwyższą, telegrafem nadesłaną uchwałą, ażeby aż do dalszego rozporządzenia dozwolił na prywatne studya tym uczniom trzech pierwszych kursów jurydyczno-politycznego wydziału, których zachowanie się, równie jak ich rodziców i krewnych dawałyby zupełną rękojmię, że z nadanej im łaski dobry zrobią użytek.

(Sprawozdanie gubernatora austryackiego narodowego banku, Józefa Pipitz na zgromadzeniu bankowego wydziału d. 17. stycznia 1859. Ciąg dalszy.)

Ażeby osiągnąć zupełny ten porachunek, odstąpił najwyższy rząd państwa narodowemu bankowi 30 milionów złotych waluty austryackiej w ratach kupna południowo-rządowego-lombardo-weneckiego i centralno-włoskiego towarzystwa kolei żelaznej, równie jak 45 złr. 23 074.537. 05 kr. waluty austryackiej w 5% obligacyach uwolnienia od ciężarów gruntowych.

Te koncesye okazały się tak wielkiej wagi, że można było bez wahania odstąpić pretensyi, które bez tego dopieroby po długich pertraktacyach dałoby się było rozpoznać i należycie w liczbach oznaczyć, jak to zachodzi względem niektórych pretensyi z ugody z 23go lutego 1854 i kosztów monetarnych, albo których termina zapłaty okazują się na niepewny czas posunięte.

Położenie narodowego banku wzmocniło się przeto pod życzliwym wpływem wysokiego ministerstwa skarbu, przywróciła się ewidencya kredytowych stosunków banku do państwa, i uzyskało się większej niezawisłości.

Następujące poniżej porównanie stanu na początku i w końcu roku 1858 wyświeci ze wszystkich stron przytoczone pozycye.

III. Między aktami administracyi banku narodowego w ciągu tego roku, dla ważności przedmiotu, należy nadmienić najprzód o przygotowaniach i środkach przeprowadzenia, jakie poczyniono względem wypłat gotówka srebrna.

Cesarskie rozporządzenie z 30. sierpnia 1858 przepisało kroki przejścia do nowej monety pieniężnej.

Bank narodowy wprowadził stopniowo, przytem jednak spieszno walutę krajową w sprawy publiczne, bez niepokojenia handlu i przemysłowości restrykcyami.

Publiczne, peryodyczne wykazy banku narodowego okazują, jak spieszno nowa waluta krajowa we wszystkich krajach koronnych weszła w obrót, tak że w krótkim przeciągu czasu od 30go sierpnia 1858 po 9go listopada 1858 już było można, w ostatnim dniu nakazać powszechną wymianę 1000 złr. banknotów monety konwencyjnej na walutę austryacką.

Stosunkowo mały odpływ srebra nastręczał przekonanie, że z początkiem roku 1859 można na najobszerniejszy rozmiar rozpocząć wypłatę gotówką srebrną i z najpewniejszym skutkiem przeprowadzić, zwłaszcza, gdy w ciągu tego samego czasu można było wydane srebro w znacznej części znowu uzupełnić.

Wzmocnienie, jakiego narodowy bank doznał przez rzeczone organiczne i finansowe rozporządzenia od wysokiego rządu państwa, postawiło go w możności, każdego czasu a nawet w ruchomych momentach usprawiedliwić zaufanie, jakiem nasz instytut przez najwyższy rząd państwa i przez wszystkie ludy cesarstwa w najtrudniejszych peryodach był wspierany i dźwigany.

Gdy dnia 1go listopada 1858 większą część spraw załatwianych przez narodowy bank przeniesiono na nową walutę austryacką, rozporządziła wysoka administracya skarbu, że nadal ustać ma wydawanie tych asygnacyi hipotecznych, których uprocentowanie wynosi tylko $4^1/_2$ pct., i żeby aż do dalszego rozporządzenia wstrzymano się z emisyą 3proc. asygnacyi kasowych na rachunek państwa. Nowe te rozporządzenia uproszczają prowadzenie spraw narodowego banku i nie dotykają ciągłego używania 5proc. asygnacyi hipotecznych, które jak dotychczas nastręczają publiczności pożądaną sposobność do umieszczenia kapitału.

Bank narodowy postanowił, zacząwszy od 1go sierpnia 1858, eskomptować w głównej kasie w Wiedniu kupony obligacyi uwolnienia od ciężarów gruntowych wszystkich krajów koronnych, przezco ułatwi się dawniejszy pobór procentów także od tych obligacyi, które się tyczą koronnych krajów po-za obrębem niższej Austryi.

Hipoteczny udział narodowego banku uzyskał już z końcem roku 1858 taką rozciągłość, że potrzebnem jest obszerne jego rozpoznanie.

Suma uskutecznionych pożyczek podnosi się do 20zł. 36.818.431. 8 kr.; a suma znajdujących się w obiegu listów zastawnych na 20zł. 25.324.195. 14 kr.; w których objęta jest kwota około $3^1/_2$ milonów złotych w walucie austryackiej. Na 941 hypotek, którym bank narodowy od początku tej sprawy przyzwolił pożyczkę, jest 327 domów i 614 dóbr krajowych. Wziąwszy pod rozwagę wielkość pojedyńczych pożyczek, okazuje się, że

w kwotach 5 000 zł. do 10.000 zł. 408 pożyczek
„ 10.000 „ „ 100.000 „ 454 „
„ 100.000 i wyżej „ 79 „ przyzwolono.

—Od czerwca 1858 nie będą już pozwalane pożyczki hypoteczne w 12 miesięcznych, 6- i 10-letnich listach zastawnych, lecz wyłącznie tylko w przychodzących do wylosowania listach zastawnych, a to zacząwszy od września 1858, w takich, które na austryacką walutę opiewają, za spłaceniem w terminach, które nie przekraczają czasu 32 lat.

Hiszpania.

Madryt, 21. stycznia. Jak donosi *Coresp. autografa*, miał poseł hiszpański w Rzymie zapewnić Ojca świętego, że konkordat z roku 1851 będzie wiernie i całkowicie dopełniony. Tę samą wiadomość podał niedawno dziennik *Univers*.

Anglia.

(Nowiny dworu. Wiadomości bieżące. — Ulgi w paszportach do Francyi.)

Londyn, 23. stycznia. Królowa i dwór wrócą po zagajeniu parlamentu do Windsoru, gdzie zabawią 10 do 14 dni.

— Telegraficzną linę przeznaczoną do podmorskiego telegrafu z Suezu do Aden wysłano z Liwerpolu dwoma parostatkami.

— Nowe w Monitorze ogłoszone rozporządzenie względem paszportów były tak niezrozumiałe i pojmowano je w Anglii tak rozmaicie, że tutejszy francuski konzul widział się zmuszonym nadesłać objaśnienie do wszystkich tutejszych dzienników. Według tego zaopatrzeni być muszą Anglicy jadąc do Francyi, w należycie zawizowane paszporta. Ulgi odnoszą się tylko do jazdy dla tych, co jadą na kilka dni do angielskich lub francuskich miast portowych. Ci nie potrzebują wykazywać się paszportem, wyjąwszy, jeżeli jechać chcą dalej w głąb kraju a nie są znani władzom tamtejszego miasta portowego. Co do wizowania, zaszła w ten sposób ulga, że jest dostateczne na cały rok, i nie potrzebuje być odnawiane za każdą podróżą do Francyi. Z tego objaśnienia okazuje się, że dawne rozporządzenia, jak przed zamachem Orsiniego zostały znów prawomocne.

Francya.

(Wsparcie wysłużonym wojskowym. — Powstanie w górach Aures.)

Paryż, 23. stycznia. *Monitor* ogłasza sprawozdanie komisyi mianowanej dla wykonania ustawy z dnia 10. czerwca 1853 roku względem udzielania dożywotniego wsparcia byłym wojskowym republiki i cesarstwa. W 1858 roku rozdała komisya w ogóle 321.010 franków i znowu zezwoliła na dożywocie dla 3312 byłych wojskowych z liczby tych, których zalecił Cesarz. Liczba ubiegających się o wsparcie od dnia 1go stycznia 1852 do 31. grudnia 1858 roku, wynosi 31.105. Wdowom i krewnym zmarłych wojskowych rozdano w upłynionym roku 48.942 franków.

— Dnia 23. b. m. wysłano do Turynu ślubne upominki dworu dla Królewny Klotyldy.

— W górach Aures, na południowej algierskiej prowincyi Konstantyny mieszkają plemiona, które mało komunikując się z Francuzami, tem bardziej ulegają wpływom fanatycznych Marabutów. W Aurach zatem wzywał od niejakiego czasu Si-Sadok do świętej wojny. Zdaje się, że francuskie władze miejscowe nie zwracały na to w początku nadzwyczajnej uwagi, a nawet utrzymywano, że taki wypadek byłby bardzo pożądany, dla algierskiego stronnictwa wojskowego, ażeby udowodnić, iż Algierya nie jest jeszcze dojźrzałą do administracyi cywilnej. Gdy jednak powstanie szerzyło się coraz bardziej pospieszył na ówczas w Paryżu znajdujący się naczelny wódz algierskich wojsk, jenerał Mac Mahon do Algieryi, i poczynił stosowne kroki tak raźnie i czynnie, że *Monitor* ogłasza już następującą do ministeryum algierskiego nadesłaną telegraficzną wiadomość: jenerał Desvaux, komendant terytoryalny, wkroczył na dniu 13. stycznia do Tibidżuryi; Gum Si-Sadok, który chciał sprzeciwić się wkroczeniu jenerała, został na dniu 14go b. m. odparty, poczem kolumna zajęła El-Ksar. Dnia 15go wysłał jenerał Desvaux swych krajowych jeźdźców do Guleay-Dzedidy, gdzie w magazynach Si-Sadoka znaczną uczynili zdobycz. Plemiona mieszkające nad południowym krańcem Amor-Szadanu upraszali o Aman. Jenerał żądał od nich zakładników i nałożył kontrybucyę wojenną. Si-Sadok uciekł, jak słychać, gdzie się jednak obrócił, jeszcze niewiadomo.

Belgia.

(Sprawy w izbach.)

Na posiedzeniu drugiej izby z dnia 22go b. m. zabrał głos p. Rogier, powtórnie w przedmiocie tak zwanego świeżego liberalizmu. P. Rogier pragnie także pocztowej reformy, byle była pora stosowna; jest także za celną reformą, za zniesieniem akcyzy, byle znaleźć sposób, jak pokryć niedobór w dochodach. Co do postępowania sądowego w przestępstwach prasy pochwalał regulamin, gdyż sądzi, że godniejsza jest powołać przestępcę przed sąd z litery prawa, niż na wezwanie zagranicznych mocarstw. Dalej oświadczył p. Rogier, że najnowsze obostrzenia ustawy prasy, są „rodzajem nieporozumienia“, które jak gabinet tak izba gotowe są usunąć każdej chwili.

Włochy.

(Wiadomości bieżące. — Czynności w izbie piemonckiej.)

Turyn, 22. stycznia. Na przedwczorajszem posiedzeniu przyjął senat bez dyskusyi adres odpowiedzi na mowę od tronu.

Druga piemoncka izba rozpoczęła na wczorajszem posiedzeniu obrady nad zmianami, jakie mają być zaprowadzone w ustawie na-

rodowej gwardyi, i przyjęła pierwsze cztery paragrafy projektu ustawy całkowicie, jak je zaproponowała sprawozdawcza komisya za porozumieniem się z rządem.

Z rozkazu Jego Mości Króla obsadzone zostaną w armii oficerskie, z ekonomicznych względów opróżnione posady.

— Były prezydent ministrów, kawaler Massimo d'Azeglio, powrócił z Florencyi, gdzie bawił dotąd dla kuracyi, by w teraźniejszej krytycznej chwili ofiarować usługi swoje królowi i ministerstwu.

— Drugi syn zmarłego księcia Orleańskiego książę Chartres, który wstąpił niedawno do akademii wojskowej w Turynie, złożył tak świetny examin wojskowy, że za kilka miesięcy już otrzyma stopień oficera.

— Wielu wychodźców włoskich powróciło temi czasy z wyspy Sardynii i z Francyi do Genuy, gdzie występują z największą śmiałością.

— Stojąca w Villafranca fregata rosyjska „Połkan" pomagała w przewożeniu tamtejszych wojsk sardyńskich do Genuy użyczając na to swych łodzi.

— Podług depeszy telegraficznej z Turynu z 25. b. m. nastąpią zaślubiny księcia Napoleona z księżniczką Klotyldą zaraz po zaręczynach, a w poniedziałek odjadą już nowożeńce do Paryża.

— Neapolitański korespondent dziennika *Independance* pisze pod dniem 15go b. m., że Jego Mość Król objeżdżając prowincye był zmuszonym w górach brnąć w śniegu cztery mile pieszo, co też było przyczyną reumatycznej słabości Króla.

— Jego królewiczowska Mość Wielki Książę Toskanii i członkowie wielkoksiążęcej familii, jadąc z Florencyi do Neapolu przybyli do Rzymu na dniu 18go b. m. wieczorem.

Księstwa Naddunajskie.

(Wypadki dzienne.)

Ostd. Post pisze: „Między dworami europejskiemi zaszły nieporozumienia z powodu wszczętych w Serbii niepokojów, przyczem rząd austryacki ze względem na zagrożoną przez Serbów twierdzę turecką Belgrad oświadczył w. Porcie, że jej w razie potrzeby nagłej pospieszy z pomocą.

Rząd austryacki nie miał nigdy zamiaru pośredniczyć zbrojnie w Serbii na własną rękę i bez poprzedniczego porozumienia się z innymi dostojnymi wspołecznikami ugody paryskiej z 30. marca 1856. Chodziło właściwie tylko o to, by w razie potrzeby dać twierdzy tureckiej pomoc chwilową, gdyby Porta tego sobie życzyła, a niebezpieczeństwo było tak wielkie, że nie byłoby już czasu do porozumienia się w tej mierze z temi mocarstwami, które rzeczoną ugodę podpisały.

Lecz jak słychać protestowały przeciw temu dwory w Paryżu i Londynie; gabinet pruski wniósł zastrzeżenie w takim samym duchu, a poseł rosyjski oświadczył ustnie, że według danego mu polecenia przystępuje w tem do zdania innych mocarstw.

Z tego powodu uznał gabinet austryacki powtórnie wszystkie zobowiązania wynikające z ugody w tem jednak oczekiwaniu, że wszystkie strony dopełnią zobowiązań z równą sumiennością. Wiadomo jednak, że traktatem z roku 1856 zastrzeżono tak prawa przysłużające trzem księstwom naddunajskim, jak niemniej i prawo zwierzchnictwa Turcyi. Artykułem 29 wyłączono wprawdzie wszelkie odrębne pośredniczenie zbrojne umawiających się mocarstw, lecz w. Porcie zastrzega wyraźnie prawo utrzymywania załogi w twierdzy Belgradzie. Według tego więc obowiązane są mocarstwa do dania Porcie ochrony potrzebnej.

A że teraz nie grozi już żadne niebezpieczeństwo Porcie wysokiej, i która też nie widziała potrzeby korzystania z ofiarowanej przez Austryę pomocy, przeto sporną tę kwestyę uważać można za załatwioną.

Turcya.

(Unia Księstw Naddunajskich. — Teatr.)

Konstantynopol, 14. stycznia. Przyjdzie czas pisze kor. gaz. wiéd., i może już wkrótce, w którym cały świat tak będzie myśleć o unii Księstw Naddunajskich, jak Porta od dawna o tem myślała. Partya unii w Jasach urządziła sobie wybory jak najwygodniej, usunęła to, co się jej zdawało być niedogodnem, a napięła czy słusznie lub niesłusznie to, co ją wspierać przyrzekło, i wykluczyła nawet jednego z kajmakamów. Ale pomimo to z całej unii nie przyjdzie podobno nic innego do skutku, jak tylko napis na dokumencie i znamiona chorągwi, bo we wszystkich głównych przedmiotach różnią się Wołosi i Mołdawianie tak dalece od siebie, że gdyby dziś teorya ich połączyła, jutro zastosowanie ich rozłączy. Komisarze wysokich mocarstw przekonali się zapewne, że z Bukaresztu bez przeszkody można jechać do Wiédnia i Paryża, ale nie do Jas, że żaden Wołoch nie chce mieć mołdawskiego, a żaden Mołdawianin wołoskiego księcia; że obydwa kraje powstawały na siebie, odkąd historya sięga; że bojarowie jednego kraju nie zrzekną się swych tytułów i nadziei z grzeczności dla bojarów drugiego kraju itd. Ze stanowiska prawdziwej korzyści dla obu krajów zasługuje przedewszystkiem na ubolewanie stracony czas i sposobność, któreby na rozszerzenie pomyślności obrócić można. Porta przypatruje się rozwojowi rzeczy w księstwach spokojnie, i ograniczyła się na przestrzeganiu swych praw.

Przedwczoraj otworzono nowy cesarski teatr nadworny, który co do okazałości nie ma sobie równego. Byli zaproszeni ministrowie i inni dygnitarze państwa, tudzież ciało dyplomatyczne. Teatr sam, równie jak sale poboczne i wnijścia pokryte są materyą bogatą, wyłożone gustownie taflami, malowane i pozłocone. Synowie Sultana i jego brat znajdowali się na przedstawieniu w własnych przepysznych łożach po lewej stronie loży środkowej. Po prawej stronie były loże ciała dyplomatycznego; nad temi po obu stronach i na proscenium są kratami opatrzone loże dla dam. Wszystkie krzesła na partarze są o poręczach i pokryte czerwonym aksamitem. Zajmowali je jenerałowie i wyżsi oficerowie. Festyn trwał do północy.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Wiedeń, 26. stycznia. Podług doniesień telegraficznych z 24. b. m. byli Ich Cesarzew. MM. Arcyksiążęta Wilhelm i Rainer i Arcyksiężna Marya w Lecce z wizytą u Jego Mości króla neapolitańskiego i zastali go prawie zupełnie już zdrowym.

Modena, 24. stycznia. Mówią, że ma być utworzone ministeryum rolnictwa i handlu, a zapowiadają na pewno reformę kodexu handlowego i utworzenie sądu handlowego.

Turyn, 24. stycznia. Układy względem sprzedaży kolei żelaznych toczą się bez przerwy. Miecz u statuy Karola Alberta w pałacu senatu miano zgruchotać już po raz trzeci. Około Alessandryi i Casale skoncentrowano od kilku dni znaczne masy wojska. Fanti ma być przeznaczony na szefa sztabu jeneralnego.

Turyn, 25. stycznia. Przedwczoraj doręczyły Królowi deputacye obudwu izb adres odpowiedzi na mowę od tronu. Król przyjmował deputacye uprzejmie i wspomniawszy w krótkiej przemowie o zaślubinach księżniczki Klotyldy, wyraził nadzieję, że związek ten stanie się pomyślnym dla kraju. — *Gazetta piemontese* opisuje ostatni bal u dworu, przeszło 1300 osób było zaproszonych. — *Gazetta di Genova* zapewnia, że Massimo d'Azzeglio oświadczył się za dotychczasową polityką hrabi Cavoura.

Rzym, 20. stycznia. Xiądz Capri, profesor w akademii dla duchownych ze stanu szlacheckiego, mianowany został audytorem nuncyatury w Wiedniu. Ojciec święty ułaskawił więźniów, którzy usiłowali wyłamać się z więzienia w Pogliano.

Konstantynopol, 22. stycznia. Dekret nominacyi księcia Miłosza odszedł już. *Journal de Constantinople* utrzymuje, że panu Cousa zbywa na przymiotach, jakie przepisuje konwencya z 19go sierpnia dla osiągnienia godności księcia. Grecki patryarcha Constantinos umarł dzisiaj. Przestrach giełdowy uśmierzył się już.

Korfu, 25go stycznia. Young odjechał dziś, a parlament otworzono.

Wiadomości handlowe.

Lwów, 28. stycznia. Na naszym dzisiejszym targu były następujace ceny: mec pszenicy (82 ℔) 3zł.20c.; żyta (78 ℔) 1zł. 64c.; jęczmienia (69 ℔) 1zł.51c.; owsa (47 ℔) 1zł.17c.; hreczki 1zł.66c.; kartofli 1zł.9c.; — cetnar siana 1zł.13c.; słomy pasznistej 60c.; podściółki $45^1/_2$c.; — sąg drzewa bukowego 9zł.84c., sosnowego 8zł.29c. — Ceny drobiazgowej sprzedaży bez odmiany.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 28. stycznia.

Hotel rosyjski: PP. Hr. Dzieduszycki Wład., z Jezupola.

Hotel angielski: Br. Poten Karol, z Łabodowa. — Marmorosz Józef, Kamionki w.

Hotel Langa: Michałowski Stan., z Klęczny. — Abrahamowicz Józef, z Kolomyi. — Friedler Józ., c. k. wojskowy urzęd., z Żółkwi.

Hotel podolski: Hr. Dzieduszycki Abdon, z Dołhego.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 28. stycznia

PP. Bogusz Apol., do Koniuszek. — Cywiński Łuc., do Dąbrowicy. — Hoszowski Jan, do Stryja. — Kosowski Kar., do Rosyi. — Kabat Fel., c. k. rotm., do Tarnowa. — Morawski Rom., do Płotyczy. — Reindl Ant., c. k. kap. pens., do Wolicy. — Słabkowski Leon, adw. kraj., do Czerniowiec. — Sroczyński Rom., do Choronowa. — Tyszkowski Ant., do Michałówki. — Tyszkowski Jan, do Kalnego. — Ujejski Erazm, do Lubszy. — Wiktor Jakób, do Sękowej woli.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 27. stycznia

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
7. god. zrana	327 51	— 1.7°	89.5	połud.-zach.	sł	pochmurno
2. god. po poł.	327 63	+ 1 4°	79.3	zachodni	„	„
10. god. wiecz.	327 39	— 0.1°	90 4	„	„	„

TEATR.

Dziś opera niem.: „**Wolny strzelec.**"
Jutro trzecia reduta.

Termina

sprzedaży, kupna, dzierżawy, licytacyi i t. d.

Dnia 31. stycznia: Licytacya na dostarczenie różnych materyałów dla dyrekcyi salin za pomocą ofert w Wieliczce. — Licytacya na wyreperowanie rynew za pomocą ofert w Winnikach.

Kurs lwowski.

Dnia 28. stycznia.		gotówka zł.	gotówka c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	4	82	4	87
Dukat cesarski	" "	4	86	4	92
Półimperyał zł. rosyjski	" "	8	34	8	46
Rubel srebrny rosyjski	" "	1	59	1	61
Talar pruski	" "	1	52	1	54
Polski kurant i pięciozłotówka . . .	" "	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	83	—	83	75
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	78	75	79	75
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	80	60	81	60

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 28. stycznia.	zł.	cent.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po . . . . . . wal. austr.	—	—
" przedał " " 100 po	84	—
" dawał " " 100	83	50
" żądał " " 100	—	—
Wartość kupona od 100 złr.	—	$31\frac{5}{10}$

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 28 stycznia.

1. Dług publiczny. *A. Państwa.* W walucie austryackiej po 5% za 100 zł. —.— Z pożyczki narodo. po 5% za 100 złr. 81 10. Z roku 1851 serya B. po 5% za 100 zł. —.—. Z konwersyi kuponów po 5% za 100 zl. —. Metaliki po 5% za 100 zł. 79 50; po 4½% za 100 zl. 71 —; po 4% za 100 zl. —. po 3% za 100 zl. 60.25; po 2½% za 100 zl. —.—; po 1% za 100 zl. — —; Przeznaczone do loso.: z r. 1834 za 100 zl.; z r. 1839 za 100 zł. 129.— zł. z roku 1854 za 100 zł. 110 50. — Losowane obligacye dawnego długu państwa: po 5% za 100 zł. —.—; po 4½% za 100 zł. — —; po 4% za 100 zł. — —. Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa w kraju uprocentowane: po 3% za 100 zł. — —; po 2½% za 100 zł. — —; po 2¼% za 100 zł. — —; po 2% za 100 zł. — —; po 1¾% za 100 zł. — —. Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa za granicą uprocentowane: po 5% za 100 zł — —; po 4½ za 100 zł. — —; po 4% za 100 zł. — —. *B. Krajów koronnych.* Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Węgier 80 25; Banatu Temeskiego, Kroacyi i Slawonii 79 75; Galicyi 78 50; Bukowiny —.—; Siedmiogrodu 77 40; innych krajów koronnych 91.50; z klauzulą losowania w roku 1867 —.—. Lombardo-weneckiej pożyczki z roku 1850 po 5% za 100 zl. —

2. Akcye. Banku narodowego sztuka 940 —; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 217 60; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.—; półn. kolei Cesarza Ferdynanda za 1000 zł. 1732; towarzystwa kolei żelaznej państwa 235 80; zachod. kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. za 100 zł. (50%) wpłaty 124.50; połud.-półn.-niemieckiej kolei komunik. —.—; kolei Cisy po 200 złr. m. k. —; — lomb.-weneck. kol. żelaz. —.—; wsch. kolei Cesarza Franciszka Józefa —.—; austr. towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju po 500 złr. 482.—; Lloyda w Tryeście po 500 złr. —.

3. Listy zastawne. Banku narod. w mon. konw.: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —.—; na 6 lat po 5% za 100 zł. 97.—; na 10 lat po 5% za 100 zł. —.—; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zl. 84 50.; w walucie austryackiej: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —.—; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. —.—; galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—

4. Losy. Instytutu kredyt. dla handlu i przemysłu sztuka 98.—; towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju —.—; pożyczka miasta Tryestu za 100 zł. —.

Kurs wexlowy. Na 3 miesiące: Amsterdam za 100 holenderskich florenów 88 60. Augsburg za 100 zł. południ. niemieck. waluty 88.20. Berlin za 100 talarów 155.—. Wrocław za 100 talar. — —. Frankfurt n. M. za 100 zł. południ. niemieck. waluty 88.50. Genua za 100 lirów piemonckich — —. Hamburg za 100 marko banko 78.50. Lipsk za 100 talarów —.—. Liwurna za 100 lirów toskańskich —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 104.—. Lugdun za 100 franków 41.10. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Marsylia za 100 frank. —.—. Paryż za 100 fr. 41.25. Praga za 100 zł. wal. austr. —.—. Tryest za 100 zł. wal. austr. —.—. Wenecya za 100 zł. wal. austr. 102 25.

Na 31 dni. Bukareszt za 100 piastrów wołoskich 14 95. Konstantynopol za 100 piastrów tureckich —.—. Wexlowe dyskonto banku narod. 5% —. procent od zaliczek banku narodowego na papiery publiczne 5% —

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 4.95, dukaty ces. pełnej wagi 4.91, korony 14.22. półkorony —.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 26. stycznia.

Dług publiczny.

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5% za 100 zl. . . .	74 50	75 —
Z pożyczki narodow. po 5% za 100 zł.	81.10	81.20
Z roku 1851, ser. B. po 5% za 100 "	—.—	—.
Metaliki po 5% za 100 zł.	79.60	79.70
dtto. " 4½% za 100 zł.	—.—	71.—
Przeznacz. do wylos. z r. 1834 za 100 zł.	310.—	312.—
" 1839 " 100 "	128.—	129.—
" 1854 " 100 "	110.75	111.50
Renty Como po 42 lir. austr.	15.25	15 50

B. Krajów koronnych	pien.	towar.
Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.: Niższej Austryi	90.—	91.—
Węgier	80.—	81.—
Banatu Temeskiego, Kroacyi i Slawonii	79.—	79.50
Galicyi	77.—	78.—
Bukowiny	77.—	77.25
Siedmiogrodu	77.—	77 50
innych krajów koronnych . . .	90 —	91 —
Z klauzulą losowania w r. 1867	—.—	—.—

Akcye.

	pien.	towar.
Banku narodowego sztuka	938.—	940.—
Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu po 200 zł. wal. austr . .	218.20	218.40
Niższo-austr. towarzystwa eskomt. po 500 zl. mon. konw.	610.—	615 —
Północnej kolei Cesarza Ferdynanda po 1000 zł. mon. kon.	1713 —	1715
Towarzystwa kolei żelaznej państwa po 200 zł. mon. konw. czyli 500 fr. . .	235.60	235 70
Kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. mon. kon. za 100 zł. (5%) wpłaty .	124.	125.—
Połud.-półn.-niemieckiej kolei komunikacyjnej po 200 zł. m. k.	166.	167.
Kolei Cisy po 200 zł m. k. po 100 zł. (50%) wpłaty	105.—	105.—
Lomb.-weneckiej kolei żelaznej po 570 lir. austr. czyli 192 zł. m. k. z 76 zł. 48 kr. (40%) wpłaty	99.—	101 —
Wsch. kolei Cesarza Franciszka Józefa po 200 zł. czyli 500 frank. z 60 zł. (30%) wpłaty	63.—	64.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	482.—	485.—
Lloyda austr. w Tryeście po 500 " "	305.—	310.—

Listy zastawne.

		pien.	towar.
Banku narodowego w mon. kon.	6letnie po 5% za 100 zł.	—.	97.
	10 " " 5% " 100 "	94.—	95.—
	przeznaczone do losowania po 100 zł. . .	88.—	88.50
Banku narodowego w wal. austr.	na 12 miesięcy 5% za 100 zł.	99.—	99 50
	przeznaczone do losowan. po 5% za 100 zł.	84.25	84.75

Losy.

	pien.	towar.
Instyt. kredyt. dla handlu i przemysłu po 100 zł. waluty austr. za sztukę	97.	97.50
Towarz. żeglugi parowej na Dunaju po 100 zł. mon. kon.	102.	103.—
Esterhazego 40 zł. m. k.	73.—	74.—
Salma 40 " "	41.50	42.—
Palffego 40 " "	38.—	38.50
Clarego 40 " "	38.—	38.50
St. Genois 40 " "	36.50	37.—
Windischgrätza 20 " "	23.—	23.50
Waldsteina 20 " "	25.—	25.50
Keglevicha 10 " "	15.—	15.25

Na 3 miesiące.

	pien.	towar.
Augsburg za 100 zł. połud.-niemieckiej waluty 5%	88.30	88.40
Frankfurt n. M., za 100 zl. południ.-niemieckiej waluty	88.50	88.60
Hamburg za 100 marko banko 2¾% .	78.60	78.70
Londyn za 100 funtów szterl. 3% . .	104.—	104.20
Paryż, za 100 franków 3%	41.45	41 50

Kurs złota.

	pien.	towar.
Dukaty ces. mennicze	4 zł.—97 cen.	4 zł.—98 cen.
Korona	14 " —20 "	14 " —22 "
Napoleondor	8 " —33 "	8 " —34 "
Rosyjski imperyał . .	8 " —45 "	8 " —47 "

KRONIKA.

Pan Fr. Servais, wiolonczelista Jego Mości Króla belgijskiego, zjechał do Lwowa i da koncert temi dniami.

Szesnasta lista składek z wykupna kart uwalniających od powinszowań nowego roku 1859:

Złożyli pp.: Joachim Chomiński, c. k. radca rządowy i dyrektor policyi 3zł., Karol Pacher c. k. nadradca finansowy i dyrektor powiatu finansowego 2zł. 10c., Haase, superintendent 3zł., Teodorowicz 1zł. 5c., J. P. 50c., pani Estreicher 1zł. 5c., Willigh 1zł. 5c., pani Pfau 30c., Grabowski 25c., pani Babeta Singer 2zł. 10c., Gasebe 30c., Selinka 20c. Bober 30c., Adametz 10c., Wnękiewicz 50c., E. S. 1zł., F. F. 30c., pani Bocholte 50c, Podczaszyński 70c., pani Sailler 1zł. 5c., Hornung 35c., Geistlener 2zł. 10c., pani Tarnowska 1zł. 5c., Krzysztofowicz 1zł., Makowiczka 1zł. 5c., N. N. 50c., N. N. 10c., N. N. 10c, W. B. 39c, Mancia L. 61c., Lesia L. 50c., Mania L. 50c., Folusiewicz 50c., N. N. 33c., Zieniewicz 30c., Józef Kamiński 1zł, pani Alberticz 50c., Mańkowski 70c., Dr. Nawratil 32½c., Sperber 20c., Wenzel 20c., — razem 31zł. 65½c.; do tego suma ostatniej listy 1168zł. 79½c., razem 1200zł., 45c., waluty austryackiej.

(Dramaturgia francuska.) W roku 1858 podało 215 autorów dramatycznych a 60 kompozytorów scenicznych swoje dzieła do przedstawienia na teatrach francuskich.

(Goście ze wszystkich stron świata.) Podług starodawnego zwyczaju obchodził jeden z najznakomitszych kapitalistów w Paryżu na dniu 6. b. m. uroczystość Trzech Króli. Pomiędzy gośćmi jego było jedynastu, z których dziewięciu odjechało z Paryża o pół do dwunastej; trzech udało się do Londynu, zkąd jeden odpłynął do Nowego Jorku, drugi do Brazylii a trzeci do Chin. Czwarty pojechał do Rzymu, gdzie stał załogą. piąty do Egiptu, trzech innych do Moskwy, Belgradu i Wenecyi, a ostatni do Cherbourga po instrukcyę do dalszej podróży. Podobny zjazd uważnoby przed czterdziestu laty za dziwo.

Dodatek tygodniowy Nr. 4

przy dzisiejszej Gazecie zawiera:

1. Pismiennictwo w Galicyi. Do pismiennictwa w Galicyi z ostatniego dziesiątka lat, zapisy bibliograficzne. Rok 1849—1859.
   Wstępu ciąg dalszy. Znaczenie abecadłowego zestawienia. Zamiar i powody podjętej pracy autora. Mylne podania literatów o pismiennictwie w Galicyi. Uchybienia statystyczne. Prace bibliografa i historyka literatury. Ich stosunek wzajemny. Wgląd na ludność wiejską w Galicyi. Sposoby wysłowienia się. Wpływy szkodliwe na czystość języka. Tworzyciele nowych wyrazów. Powołanie historyka literatury naszej. Przestrzeganie poprawności języka i stylu. Względy kiedy i gdzie ognisko ruchu literackiego. Sposoby i trudności w docieczeniu prawdy. Zestawienie cen książek do pory i czasu. Taniość druków. Usiłowania w tej mierze. Przyczyny dla czego zwolniały.
2. Rocznik administracyi okręgu Namiestnictwa lwowskiego z roku 1858. Wynikłości konskrypcyi z roku 1857 na rok 1858.
3. Żupy solne w Galicyi i na Bukowinie. Wywóz i przedaż soli w grudniu 1858 i 1857.
4. Stary Sambor. Dokument z roku 1579. Król Stefan Batory ustanawia drugi jarmark i skład naczynia glinianego dla podgórskiej okolicy.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.*

Z c. k. galic. drukarni rządowej.